

**Türk Tarihi
Araştırmaları Dergisi
Prof Dr. Bahaeddin Ögel Sayısı**

Yıl 4, Sayı 1, Haziran 2019

**Journal of Turkish History
Researches**

Volume 4, Issue 1, June 2019

**Ordu
2019**

Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi, uluslararası hakemli bir dergidir. Yılda iki kez, Aralık ve Haziran aylarında yayımlanır. Derginin elektronik versiyonuna <http://dergipark.gov.tr/turktarars> adresinden erişilebilir. Dergiye gönderilen makaleler, intihal olaylarının tespiti ve engellenmesi amacıyla intihal tespit programı ile denetlenmektedir.

Journal of Turkish History Researches
Vol. 4 Number 1 June 2019

Journal of Turkish History Researches is a peer-reviewed bi-annual international academic journal, published in December and June. Also a special issue will be published every year. The electronic version of the journal can be read at <http://dergipark.gov.tr/turktarars>. Author guidelines and editorial policies on submission of manuscripts can be found on the same website. Journal of Turkish History Researches is using plagiarism detection software in order to detect and prevent plagiarism.

Sahibi ve Sorumlusu / Owner
Fatih ÜNAL

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Editor-in-Chief
Fatih ÜNAL

Editörler / Editors
Mehmet ALPARGU, Fatih ÜNAL, Murat ÖZKAN, Mesut KARAKULAK

E-Dergi Yöneticisi / E-Journal Director
Murat ÖZKAN, Mesut KARAKULAK

Dergi Sekreteryası / Journal Secretariat
Harun ARSLANTÜRK, Zafer SEVER, Kamil YAVUZ, Nebil KARADUMAN

Dizgi
Zafer SEVER

ISSN (Çevrimiçi) 2459-0185

ISSN (Basılı) 2548-091X

DERGİNİN TARANDIĐI İNDEKSLER / THE JOURNAL IS INDEXED IN

Akademia Sosyal Bilimler İndeksi (Asos Index)

AcademicKeys

Scientific Indexing Services

Scientific Indexing Services

Akademik Araştırmalar İndeksi

Acarindex.com

Akademik Araştırmalar İndeksi (Acar Index)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

- 1 Türk Dünyasında Ortak Sanat Anlayışı Mümkün mü?
Abdullah GÜNDOĞDU
- 14 Bozkır Taş İşçiliğinden Osmanlı Minyatürlerine Türk Düşünce ve Sanatı
Haldun EROĞLU
- 40 Dersleri ve Eserleri Işığında Büyük Türk Tarihçisi Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'in Tarih Tasavvuru ve Metodolojisi
İsmail ÖZÇELİK
- 59 Nogaylarda Dügün Gelenekleri
Mehmet ALPARGU
- 68 Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Samsun Sahil Demiryolunun Kuruluşu (1923-24) ve Türk Anonim Şirketi
Nuri YAVUZ-Abdullah KARA
- 84 Eski Türk Dininin Temel Özellikleri
Saadettin Yağmur GÖMEÇ
- 124 Bahaeddin Ögel ve Kırgızlar Hakkındaki Düşünceleri (Tarih, Şecere Mit ve Destanlar)
Üçler BULDUK-Abdrasul İSAKOV
- 143 Safevi Tarih Yazıcılığı ve Safevi Çağı Kronikleri
Cihat AYDOĞMUŞOĞLU
- 165 Köl Tigin Yazıtındaki (Doğu 36 ve Kuzey 2) wDŞRw İbaresini Üzerine
Erdem UÇAR
- 181 Chinese Families From Turkic Origin
Kürşat YILDIRIM
- 188 Buhara Hanlığının İdari Hukukuna Dair İki Mühim Kaynak: Sulûku'l-Mulûk ve Destûru'l-Mulûk
Gülay Karadağ ÇINAR
- 233 Timurlu Devleti Emîrleri I- Barlas Boyu: Yadigâr Barlas, Tükel Barlas ve Hinduke Barlas

Ali Rıza YAĞLI

- 246 Erken Ortaçağlarda Gelibolu Yarımadası'na Yapılan Türk Akınları
Hayrettin İhsan ERKOÇ-Kubilay GÜRSES
- 275 Eski Türk Cenaze Törenlerinde Ölü Yakma Âdeti
Recep YAŞA
- 296 Moğolların Unutulan Tarihine Mirza Haydar Duğlat'tan Bir Katkı:
Tarih-i Reşidî
Serap TAŞTEKİN
- 323 Sa'dî-i Şîrâzî ve Salgurlular
Çetin KASKA
- 345 Ahıska'dan Artvin'e Koç-Koyun Formlu Mezar Taşları
Onur GÜVEN
- 364 Çeviri: Gizli Rusya Rusya'nın İhtilal Tarihinden ve En Ateşli Kanlı
Safahatından Bahseder
Arzu BOY
- 401 Çeviri: XIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gürcü-Selçuklu İlişkilerinin
Tarihinden
Meltem AKINCI
- 419 Çeviri: Moğolların Batı Seferleri
Şeyma GEZER
- 453 Hatırat: Prof. Dr. Bahaeddin Ögel: Sînede Tutuşmuş Yanmış Bir
Ocak
Kenan Ziya TAŞ

YAYIN KURULU

- Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu**, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulvahap Kara, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Kanlıdere, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Taşağıl, Yeditepe Üniversitesi
Prof. Dr. Alfinasibgatullina, Rusya Bilimler Akademisi
Prof. Dr. Darkhan Kydyrali, Uluslararası Türk Akademisi / Kazakistan
Prof. Dr. Döölötbek Saparaliev, Kırgız-Türk Manas Üniversitesi/ Kırgızistan
Prof. Dr. Ergin Ayan, Ordu Üniversitesi
Prof. Dr. İlhan Ekinci, Ordu Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Alpargu, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Mualla Uydu Yücel, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Saadettin Yağmur Gömeç, Ankara Üniversitesi

DANIŐMA KURULU

- Prof. Dr. Ali Merthan Dündar**, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Haldun Eroğlu, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Halil Bal, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Hava Selçuk, Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Hayrunnisa Alan, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Telliöđlu, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. İlhami Durmuş, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İlyas Kemalođlu, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Prof. Dr. Kemal Özcan, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Konuralp Ercilasun, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Şahingöz, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Tezcan, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Minehanım Nuriyeva, Tekleli Azerbaycan
Prof. Dr. Muhammet BeşirAşan, Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Musa Şamil Yüksel, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Daş, Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Neslihan Durak, İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Nesrin Sariahmetođlu, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Prof. Dr. Nuri Yavuz, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Okan Yeşilot, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Olcabay Karatayev, Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan Dođan, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. Osman Yorulmaz, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Prof. Dr. Remzi Kılıç, Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Salih Yılmaz, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Salim Çöhçe, İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Tilla Deniz Baykuzu, Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Üçler Bulduk, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Yücel Öztürk, Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Altay Tayfun Özcan, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Serkan Acar, Ege Üniversitesi

DİL EDİTÖRLERİ

- Doç. Dr. Ranetta Gaffarova**, Ardahan Üniversitesi (Rusça)
Dr. Hakan Güngör, Ordu Üniversitesi (İngilizce)
Arş. Gör. Halim Kılıç, Ordu Üniversitesi (İngilizce)

SAYI HAKEMLERİ

- Prof. Dr. Ergin Ayan**, Ordu Üniversitesi
Prof. Dr. Fatih Ünal, Ordu Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail Özçelik, Kırıkkale Üniversitesi
Prof. Dr. Hava Selçuk, Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Alparğu, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Nuri Yavuz, Artvin Çoruh Üniversitesi
Prof. Dr. Varis Çakan, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bilal Çelik, Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Erdal Çoban, Ankara Üniversitesi
Doç. Fikrettin Yavuz, Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Gülay Karadağ Çınar, Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Kürşat Yıldırım, İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Nurettin Hatunoğlu, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer Erden, Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Sadullah Gülten, Ordu Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Ali Rıza Yağlı, Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Hayrettin İhsan Erkoç, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Hikmet Demirci, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Hilal Şahin, Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. İsmail Bülbül, Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Mehmet Kıldıroğlu, Ardahan Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Melis Müslüme Çelikleş, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Recep Yaşa, Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Seda Yılmaz Vurgun, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Selim Karakaş, Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Suat Vural, Ardahan Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Şenay Yanar, Gümüşhane Üniversitesi
Dr. Hakan Güngör, Ordu Üniversitesi
Dr. Mesut Karakulak, Ordu Üniversitesi
Dr. Murat Özkan, Ordu Üniversitesi
Arş. Gör. Halim Kılıç, Ordu Üniversitesi
Arş. Gör. Harun Arslantürk, Ardahan Üniversitesi

EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu, Ankara University

Prof. Dr. Abdulvahap Kara, Mimar Sinan Fine Arts University

Prof. Dr. Ahmet Kanlıdere, Marmara University

Prof. Dr. Ahmet Tařađıl, Yeditepe University

Prof. Dr. Alfinasibgatullina, Russia Academy of Sciences

Prof. Dr. Darkhan Kydyrali, International Turkish Academy/ Kazakhstan

Prof. Dr. Döölötbek Saparaliev, Kyrgyz-Turk Manas University / Kyrgyzstan

Prof. Dr. Ergin Ayan, Ordu University

Prof. Dr. İlhan Ekinci, Ordu University

Prof. Dr. Mehmet Alpargu, Sakarya University

Prof. Dr. Mualla Uydu Yücel, Istanbul University

Prof. Dr. Saadettin Yağmur Gömeç, Ankara University

BOARD OF ADVISERS

- Prof. Dr. Ali Merthan Dünder**, Ankara University
Prof. Dr. Haldun Eroğlu, Ankara University
Prof. Dr. Halil Bal, Istanbul University
Prof. Dr. Hava Selçuk, Erciyes University
Prof. Dr. Hayrunnisa Alan, Istanbul Civilization University
Prof. Dr. İbrahim Telliöđlu, Ondokuz Mayıs University
Prof. Dr. İlhami Durmuş, Gazi University
Prof. Dr. İlyas Kemalođlu, Mimar Sinan Fine Arts University
Prof. Dr. Kemal Özcan, Necmettin Erbakan University
Prof. Dr. Konuralp Ercilasun, Gazi University
Prof. Dr. Mehmet Şahingöz, Gazi University
Prof. Dr. Mehmet Tezcan, Karadeniz Technical University
Prof. Dr. Minehanım Nuriyeva Tekleli, Azerbaijan
Prof. Dr. Muhammet Beşir Aşan, Fırat University
Prof. Dr. Musa Şamil Yüksel, Yıldırım Beyazıt University
Prof. Dr. Mustafa Daş, Dokuz Eylül University
Prof. Dr. Neslihan Durak, Inönü University
Prof. Dr. Nesrin Sariahmetođlu, Mimar Sinan Fine Arts University
Prof. Dr. Nuri Yavuz, Gazi University
Prof. Dr. Okan Yeşilot, Marmara University
Prof. Dr. Olcabay Karatayev, Kastamonu University
Prof. Dr. Orhan Dođan, Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Prof. Dr. Osman Yorulmaz, Mimar Sinan Fine Arts University
Prof. Dr. Remzi Kiliç, Erciyes University
Prof. Dr. Salih Yılmaz, Yıldırım Beyazıt University
Prof. Dr. Salim Çöhçe, İnönü University
Prof. Dr. Tilla Deniz Baykuzu, Trakya University
Prof. Dr. Üçler Bulduk, Ankara University
Prof. Dr. Yücel Öztürk, Sakarya University
Assoc. Prof. Dr. Altay Tayfun Özcan, Kütahya Dumlupınar University
Assoc. Prof. Dr. Serkan Acar, Ege University

LANGUAGE EDITORS

- Assoc. Prof. Dr. Ranetta Gaffarova**, Ardahan University (Russian)
Dr. Hakan Güngör, Ordu University (English)
Research Assistant Halim Kiliç, Ordu University (English)

REVIEWERS FOR THE CURRENT ISSUE

Prof. Dr. Ergin Ayan, Ordu University
Prof. Dr. Fatih Ünal, Ordu University
Prof. Dr. İsmail Özçelik, Kırıkkale University
Prof. Dr. Hava Selçuk, Erciyes University
Prof. Dr. Mehmet Alpargu, Sakarya University
Prof. Dr. Nuri Yavuz, Artvin Çoruh University
Prof. Dr. Varis Çakan, Gazi University
Doç. Dr. Bilal Çelik, Sakarya University
Doç. Dr. Erdal Çoban, Ankara University
Doç. Dr. Fikretin Yavuz, Sakarya University
Doç. Dr. Gülay Karadağ Çınar, Afyon Kocatepe University
Doç. Dr. Kürşat Yıldırım, İstanbul University
Doç. Dr. Nurettin Hatunoğlu, Zonguldak Bülent Ecevit University
Doç. Dr. Ömer Erden, Ordu University
Doç. Dr. Sadullah Gülten, Ordu University
Dr. Öğr. Ü. Ali Rıza Yağlı, Giresun University
Dr. Öğr. Ü. Hayrettin İhsan Erkoç, Çanakkale On Sekiz Mart University
Dr. Öğr. Ü. Hikmet Demirci, Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Dr. Öğr. Ü. Hilal Şahin, Giresun University
Dr. Öğr. Ü. İsmail Bülbül, Mustafa Kemal University
Dr. Öğr. Ü. Mehmet Kıldıroğlu, Ardahan Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Melis Müslüme Çelikleş, Karadeniz Teknik University
Dr. Öğr. Ü. Recep Yaşa, Sakarya University
Dr. Öğr. Ü. Seda Yılmaz Vurgun, Bilecik Şeyh Edebali University
Dr. Öğr. Ü. Selim Karakaş, Giresun University
Dr. Öğr. Ü. Suat Vural, Ardahan University
Dr. Öğr. Ü. Şenay Yanar, Gümüşhane University
Dr. Hakan Güngör, Ordu University
Dr. Mesut Karakulak, Ordu University
Dr. Murat Özkan, Ordu University
Research Assistant Halim Kılıç, Ordu University
Research Assistant Harun Arslantürk, Ardahan University

EDİTÖRLERDEN

Genel Türk Tarihi alanında dört yıldır yayın hayatına devam eden Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi'nin son sayısı bu alanda kıymetli çalışmalar yapmış olan Bahaeddin Ögel'e ithaf edilmiştir. Dergimizin Bahaeddin Ögel Armağan sayısında biri İngilizce olmak üzere on altı özgün araştırma, bir biyografi çalışması, bir hatırat çalışması ve üç çeviri yazı yer almaktadır.

Bu sayının ilk yazısı, Abdullah Gündoğdu tarafından yazılmıştır. "Türk Dünyasında Ortak Sanat Anlayışı Mümkün mü?" adlı çalışmada binlerce yıllık tarihi süreçte farklı coğrafyalarda devletler kuran Türk topluluklarının ortak bir sanat anlayışı inşa etmelerinin yolları irdelenerek, ortak kültür dairesi üzerinde birleşebileceklerine vurgu yapılmıştır. "Türk Düşünce ve Sanatı" adlı yayında Haldun Eroğlu, Türklerin, İslam öncesi dönemde, sahip oldukları düşünce ve anlayışları gereği özellikle taş işçiliği ile yaratma gücünden İslamiyet'le beraber Minyatür sanatına geçiş sürecini değerlendirmektedir.

İsmail Özçelik tarafından yazılan "Dersleri ve Eserleri Işığında Büyük Türk Tarihçisi Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'in Tarih Tasavvuru ve Metodolojisi" adlı çalışma Ögel'in ilmi kişiliği ve Türk tarihindeki yerini ortaya koymaktadır. Nogaylar üzerine pek çok kıymetli çalışması bulunan Mehmet Alpargu'nun "Nogaylarda Düğün Gelenekleri" adlı çalışması 16-17. yüzyıllarda Rusya, Osmanlı ve Safevi Devletleri hakimiyet alanlarında önemli bir yer teşkil etmiş, gelenek ve göreneklerini uzun müddet korumayı başarabilmiş Nogayların düğün geleneklerinden bahsetmektedir.

Nuri Yavuz ve Abdullah KARA tarafından kaleme alınan "Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Samsun Sahil Demiryolunun Kuruluşu (1923-24) ve Türk Anonim Şirketi" adlı çalışma milli ve bağımsız bir demiryolu politikası neticesinde kurulan Samsun Sahil Demiryolu hattının açılış sürecini konu almaktadır. Saadetin Yağmur Gömeç'in "Eski Türk Dininin Temel Özellikleri" başlıklı makalesinde ise yazar eski Türk dini olarak kabul gören Kök Tengri itikadının temelinde neler yattığını belirlemeye çalışmıştır.

Türk tarihine önemli katkıları olan Ögel'in Yenisey Kırgızlarının tarihi, Kırgız kültürü, Kırgızların menşei, Manas ve Er Töştük destanları gibi konularda ortaya koyduğu çok değerli görüşler Üçler Bulduk ve Abdrasul İsakov tarafından "Bahaeddin Ögel ve Kırgızlar Hakkındaki Düşünceleri (Tarih, Şecere, Mit ve Destanlar)" adlı çalışmada ortaya konmuştur. Cihat Aydoğmuşoğlu, Safevi Tarih Yazıcılığı ve Safevi Çağı Kronikleri" adlı makalesinde Safevi tarih yazımını ve kroniklerini ana hatları üzerinden

değerlendirmiştir.

Erdem Uçar, “Köl Tigin Yazıtındaki (Doğu 36 ve Kuzey 2) wDŞRw İbaresine Üzerine” adlı makalesi şimdiye kadar Köl Tigin yazıtında uzmanlar tarafından farklı yorumlanan bu ibareyi yeni okuma ve anlamlandırmalar ile değerlendirmiştir. Kürşat Yıldırım “Chinese Families from Turkic Origin” başlıklı çalışmasında Çin toplumu içerisinde asimilasyona uğrayarak Çinleşen bazı Türk ailelerinin izlerini ortaya çıkarmıştır.

Gülay Karadağ Çınar, “Buhara Hanlığının İdari Hukukuna Dair İki Mühim Kaynak: Sulûku’l-Mulûk ve Destûru’l-Mulûk” adlı çalışmasında 16. yüzyılın ilk çeyreğinde kaleme alınan Sulûku’l-Mulûk ile 17. yüzyılın son yıllarında kaleme alınan Destûru’l-Mulûk adlı eserlerden hareketle Buhara Hanlığının yönetim mekanizmasını değerlendirmektedir. Ali Rıza Yağlı’nın, “Timurlu Devleti Emîrleri I- Barlas Boyu: Yedigâr Barlas, Tükel Barlas ve Hinduke Barlas” adlı makalesi de bu sayıda yer almıştır.

Gelibolu Yarımadası’nın İslam öncesi Türklerle ilgili geçmişi Roma-Bizans kaynakları ışığında “Erken Ortaçağlarda Gelibolu Yarımadası’na Yapılan Türk Akınları” adlı çalışmada Hayrettin İhsan Erkoç ve Kubilay Gürses tarafından kaleme alınmıştır. Recep Yaşa tarafından yazılan “Eski Türk Cenaze Törenlerinde Ölü Yakma Âdeti” başlıklı çalışma Eski Türklerde ölüleri gömme şekillerinden biri olan ölü yakma ritüelinin tarihsel sürecini ortaya koymakta, bu geleneğin İslamiyet ile değişim süreci de ele alınmaktadır.

Serap Taştekin, “Moğolların Unutulan Tarihine Mirza Haydar Duğlat’tan Bir Katkı: Tarih-i Reşidî” adlı çalışmasında 1499-1551 yılları arasında yaşamış bir Moğol mirzası olan Haydar Duğlat’ın eseri biçimsel olarak incelenmiş, müellifin dil ve anlatısı değerlendirilerek eserin tarihsel değeri üzerinde durulmuştur. Çetin Kaska’nın kaleme aldığı “Sa’dî-i Şîrâzî ve Salgurlular” adlı makale Salgurlular dönemi ile Sa’dî’nin eserlerinde Salgurlular’dan ne şekilde bahsettiği ile ilgili bilgi verilmiş ve devrin edebi durumuna değinilmiştir.

Onur Güven’in “Ahıska’dan Artvin’e Koç-Koyun Formlu Mezar Taşları” adlı makalesinde eski Türk inanç, sanat ve kültüründen derin izler barındıran Artvin ve Ahıska bölgesinde bulunan bu formdaki mezar taşlarını konu almaktadır. Sydakoff tarafından yazılan “Gizli Rusya” adlı eserin birinci bölümü Arzu Boy tarafından çevrilmiştir. Bu çeviride Rusya’nın ihtilal tarihinin en kanlı ve ateşli safhalarından bahsedilmektedir.

Meltem Akıncı, Gürcü-Selçuklu ilişkileri özelinde Yakın Doğu ve Güney Kafkasya halkları hakkında ehemmiyetli bilgiler sunan N. N. Şengeliya’nın,

“XIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gürcü-Selçuklu İlişkilerinin Tarihinden” adlı makalesini çevirmiştir. Bir diğer çeviri yazısı olan ve Şeyda Gezer tarafından István Zimonyi'nin Türk tarihi için önem arz eden “Moğolların Batı Seferleri” adlı çalışması Macarcadan Türkçeye kazandırılmıştır. Ayrıca Bahaeddin Hoca'nın öğrencilerinden olan Kenan Ziya Taş tarafından yazılan “Prof. Dr. Bahaeddin Ögel: Sînede Tutuşmuş Yanmış Bir Ocak” adlı hatırat yazısı da bu sayımızda yer almaktadır.

Türklük mirasıyla günümüzü ve geleceğimizi aydınlatmaya devam eden kıymetli tarihçimiz merhum Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'e ithaf edilen armağan sayısına değerli vakitlerini ayırarak ilmi çalışmaları ile katkı sunan başta yazarlara, hakemlere, maddi manevi katkı sunan tüm dostlarımıza teşekkür ediyoruz.

Editör Kurulu Adına
Prof. Dr. Fatih ÜNAL

FROM EDITORS

Dear readers,

The last issue of the Journal of Turkish History Studies, which has been published in the field of General Turkish History for four years, is dedicated to Bahaeddin Ögel, who has made valuable studies in this field. This issue includes sixteen original researches, one in English, one biography, a memories study and three translated articles.

The first article of this issue was written by Abdullah Gündoğdu. In the study titled "Is Common Art Understanding in the Turkish World Possible?" he explored the way in which Turkish communities that established states in different geographies for thousands of years in the historical process build a common understanding of art and he also emphasized that they could unite on the common cultural circle. In the publication titled "Turkish Thought and Art" Haldun Eroğlu evaluates the transition process of Turks from the power of creation, especially with stonework in the pre-Islamic period due to their thoughts and insights, to Miniature art in Islamic period.

İsmail Özçelik in the study titled "In the Light of His Lessons and Works Great Turkish Historian Prof. Dr. Bahaeddin Ögel's History and Methodology" reveals Ögel's scientific personality and his place in Turkish history. Mehmet Alpargu, who has many valuable works on Nogays, contributed to the issue with his work "Wedding Traditions in Nogai". Alpargu studied the wedding traditions of the Nogai, who had an important place in the domination of the Russian, Ottoman and Safavid states and were able to maintain their traditions and customs for a long time.

In the study titled "Establishment of Samsun Coastal Railway in the Early Years of the Republic (1923-24) and Turkish Joint Stock Company" written by Nuri Yavuz and Abdullah Kara studied the opening process of the Samsun Coast Railway line as a result of national and independent railway policy. Saadettin Yağmur Gömeç, in his article titled "Basic Characteristics of Old Turkish Religion", determined the characteristics of Kök Tengri which is accepted as old Turkish religion.

Ögel, who made important contributions to the Turkish history, had valuable views on the subjects such as the history of the Yenisei Kyrgyz, Kyrgyz culture, Kyrgyz origin, the epics of Manas and Er Töştük. In the

study titled “Bahaeddin Ögel and His Thoughts on the Kyrgyz (History, Genealogy, Myths and Epics)” written by Üçler Bulduk and Abdrasul İsakov evaluated Ögel's views in these topics. Cihat Aydoğmuşoğlu evaluated Safavid history writing and chronicles in essay titled “Safavid Historiography and Safavid Age Chronicles”.

Erdem Uçar, in his article titled “On the expression of ‘wDŞRw’ in Köl Tigin Inscription (East 36 and North 2)”, evaluated this phrase, which has been interpreted differently by experts in the Köl Tigin inscription, with new reading and interpretations. In his study titled “Chinese Families from Turkic Origin”, Kürşat Yıldırım uncovered the traces of some Turkish families who were assimilated in Chinese society.

Gülay Karadağ Çınar, in her work titled “Two Important Sources on Administrative Law of Bukhara Khanate: Sulûku'l-Mulûk and Destûru'l-Mulûk”, evaluates the management mechanism of Bukhara Khanate through the work of Sulûku'l-Mulûk written in the first quarter of the 16th century and Destûru'l-Mulûk written in the last years of the 17th century. Ali Rıza Yağlı contributed to this issue with his article titled “Emir of the Timurid State I- Barlas Tribes: Yedigâr Barlas, Tükel Barlas and Hinduke Barlas”.

The history of Gallipoli Peninsula on pre-Islamic Turks in the light of Roman-Byzantine sources was written by Hayrettin İhsan Erkoç and Kubilay Gürses in the study titled “Turkish Raiding to Gallipoli Peninsula in the Early Middle Ages”. Recep Yaşa revealed the historical process of the cremation ritual, which is one of the ways of burying the dead in the Old Turks. It also deals with the process of change of this tradition with Islam in this work titled “Cremation in Old Turkish Funeral Ceremonies”.

Serap Taştekin examined the work of Haydar Duğlat, a Mongolian prince that lived between 1499-1551, and evaluated the author's language and narrative and emphasized the historical value of the work. in her work titled "A Contribution from the Mirza Haydar Duğlat to the Forgotten History of the Mongols: Tarih-i Reşidî". Çetin Kaska gave information about the period of Salgur people and how Sa'dî mentioned Salgur people in his works and he mentioned the literary status of the era in his article titled “Sa'dî-i Şîrâzî and Salgurs”.

Onur Güven's article titled “Ram-Sheep Formed Tombstones from Ahıska to Artvin” deals with the gravestones of this form in Artvin and Ahıska, which have deep traces of ancient Turkish faith, art and culture. The first part of the “Secret Russia” written by Sydakoff was transcribed from the

Ottoman Turkish by Arzu Boy. This translation describes the most bloody and fiery phases of Russian revolution history. Meltem Akıncı translated N.N. Şengeliya's article titled "From the History of Georgian-Seljuk Relations in the Second Half of the 13th Century" which provides important information about the peoples of the Near East and South Caucasus in the Georgian-Seljuk relations. Another translation article, Seyda Gezer translated from Hungarian to Turkish István Zimonyi's article titled "Western Campaigns of the Mongols" that is valuable of Turkish history. In addition to Kenan Ziya Taş, who is one of the Prof. Dr. Bahaeddin Ögel's student, wrote memories about his teacher titled "Prof. Dr. Bahaeddin Ögel: Sînede Tutuşmuş Yanmış Bir Ocak."

We would like to thank the authors and referees who contributed to their scientific studies in addition that we are grateful to all our friends for their material and moral contribution in this issue that dedicated to precious historian decedent Prof. Dr. Bahaeddin Ögel who are continuing to illuminate our present and future with the legacy of Turkishness.

On behalf of the Editorial Board
Prof. Dr. Fatih ÜNAL

TAKDİM

Bu yıl merhum hocamız Bahadedin Ögel'in ölümünün 30. Yılı. Türk tarihçiliğinin kıymetli alimi ve Türkiye'de Genel Türk tarihçiliğinin sembol isimlerinden birisi olan merhum hocamızı rahmet ve minnetle anıyor, onun eserleri ile bu bilim alanını aydınlatmaya devam edeceğine olan inancımızı bir kere daha tekrarlıyoruz. Editörlerimizden Mehmet Alpargu ile hocamızın bir sohbeti sırasında, o sırada Türk Kültür Tarihine Giriş isimli kitapları peş peşe yayınlamasından söz eden Alpargu Hoca, Ögel Hocamıza "hocam çok yoruluyorsunuz" dediği zaman merhum hocamızın verdiği cevap aynen şöyle olmuştur: "Benim Azrail ile randevum yok ki evladım".

Erken bir veda idi. Yazacağı çok şey vardı, araştırmaktan ve yazmaktan usanmayan bu kalem günün birinde susuverdi. Geriye kitapları, yetiştirdiği öğrencileri kaldı. Zaten her bilim adamının gerçek mirası da bu olmalıydı. Bahaeddin Ögel hocamızın bir başka yönü akıcı bir üslup ile ve en sıkıcı konuyu anlaşılır ve dinlenir hale getiren öğretim metoduna sahip bulunmasıydı. Bu yönü ile de hocamız öğrencilerinin zihinlerinde silinmez izler bıraktı.

Hocamız ile ilgili fazla çalışma gerçekleştirilmedi. Editörlüğünü Abdülkadir Yuvalı ile Muhammet Beşir Aşan'ın yaptığı bir armağan kitabı ile, Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi'nin bir sayısı hocamıza ithaf edildi. Bu çalışmaları gerçekleştirenlere teşekkürü borç biliyoruz. Bu günlerde yeni bir çalışmaya daha başlandığı konusunda aldığımız bir haber de ayrıca bizleri mutlu etmiştir. Hocamızın çalışmalarını konu olarak ele alacak bir kitabı kaleme almaya başlayan sevgili kardeşimiz Doç. Dr. Kürşat Yıldırım'ın bu çabasını da burada zikretmemiz lazım olup çabalarının hedefe varacağına olan inancımızı bir kere daha belirtmemiz gerekmektedir. Ayrıca Ötüken Yayınevi'nin hocanın bütün kitaplarını yeniden yayınlama konusunda yaptığı çalışmalar da sevindirici gelişmeler olarak kaydedilmelidir.

Bu sayıya katkıda bulunan yazı sahiplerinin bir bölümü hocamızın çeşitli dönemlerde öğrencisi oldukları gibi, bir kısmı ise bugün Genel Türk Tarihi anabilim dalında çalışmalarını sürdüren öğretim üyelerinden oluşmaktadır. Kendilerine bu armağana verdikleri katkıdan dolayı teşekkür ediyoruz. Ayrıca hiçbir karşılık beklemeden katkıda bulunan hakemlerimiz her türlü takdirin üstünde bir fedakârlık gösteriyorlar, onlara da şükran borçluyuz.

Bu satırları tamamlarken, bu sayı hocaya karşı bir küçük vefa örneği olursa, biz bundan büyük mutluluk duyacağız. Sayının amacına ulaşmasını diliyoruz.

Editör Kurulu

Introduction

This year is the 30th anniversary of the death of our beloved Professor Dr. Bahadedin Ögel. We commemorate our precious scholar Dr. Ögel whose works have been invaluable for General Turkish Historiography. Once again, we believe that his works will continue to illuminate this field of science. During a conversation, Mehmet Alpargu, one of our editors, asked Dr. Ögel, who was publishing his successive publication of the books titled Introduction to the History of Turkish Culture at the time, that “why are you working so hard?” Dr. Ögel replied: ““I don't have an appointment with the Grim Reaper, my son”.

It was an early farewell. He had a lot to write, and he didn't get tired of researching and writing, and one day he stopped talking. All that remains are his books and his students. This should be the true legacy of every scientist. Another aspect of Bahaeddin Ögel was that he had a fluent style and a teaching method that made the most boring subject understandable and relaxing. With this aspect, our professor left indelible traces in the minds of his students.

There is not much work about Bahaeddin Ögel. A number of the Journal of Turkish World Studies was dedicated to our teacher with a gift book, edited by Abdülkadir Yuvalı and Muhammet Beşir Aşan. We are grateful to those who carried out these studies. We are also happy that we have received news that a new study has begun these days. Dr. Kürşat Yıldırım is going to publish a book about Ögel's work, our belief that his efforts will reach the target. In addition, Ötüken Publishing House's efforts to re-publish all the books of the professor should be recorded as pleasing news.

Some of the writers contributing to this issue are students of our teacher in various periods and some of them are faculty members who continue their studies in the department of General Turkish History. We thank them for their contribution to this gift. In addition, our referees, who have contributed without waiting for any response, show a sacrifice above all appreciation, and we owe them gratitude. When completing these lines, if this number shows a small loyalty to the professor, we will be very happy. We hope the issue reaches its purpose.

Editorial Board

